

ULVI REIMETS
Riigihangete vaidluskomisjon
vako@fin.ee
Tartu mnt 85, Tallinn

Teie 25.04.2025 nr 12.2-10/103

Meie 06.05.2025 nr 5-7/25-39-5

SEISUKOHT

Vaidlustaja 30.04. täiendavale seisukohale ja taotlusele hankevaidlustusmenetluses hankes „Serverite, võrguseadmete ja kettamassiivide raamhange“ (viitenumber 289654)

Hankija: **Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus**
Registrikood: 77001613
Lõdtsa tn 8a, 11415 Tallinn

Hankija esindaja: Fredy Bogomolov
E-post: fredy.bogomolov@rit.ee

Vaidlustaja: **Mosaic OÜ**
Registrikood: 10977888
Pirni 7/2, 10617 Tallinn
E-post: mosaic@mosaic.ee

Vaidlustaja esindaja: Jaanus Tehver, vandeadvokaat
E-post jaanus@tehver.ee

Austatud Riigihangete vaidlustuskomisjoni liige Ulvi Reimets

Käesolevaga esitab hankija oma vastuväited vaidlustaja poolt 30.04. menetluskohas avaldatud väidetele ning menetluskulude hüvitamise taotlusele. Hankija vaidleb vaidlustaja seisukohtadele vastu.

1. Hankedokumentides sätestatud tingimused

Vaidlustaja väidab, et hankija ei ole pööranud piisavalt tähelepanu hankedokumentides sisalduvale tingimusele, mis lubab esitada näidispakkumuse tootele, mille näitajad on hankedokumentis toodud minimaalsetest nõuetest paremad. Hankija rõhutab asjaolu, et teised pakkujad mõistsid tingimust sarnaselt hankijaga, ei oma vaidlustaja arvates tähtsust.

Hankija leiab, et vaidlus puudub selles, kas näitajad võisid olla paremad või mitte. Hankija nõustub sellega, et vaidlustuses tabeli vormis avaldatud näitajad on hankijale igati sobivad ja kooskõlas hanketingimustega.

Vaidlus seisneb hankija hinnangul hoopis selles, et vaidlustaja ei ole tõlgendanud hankes seatud tingimusi tervikuna. Lisaks asjaolule, et vaidlustaja pakutud seadme protsessor ei olnud hankija hinnangul samaväärne hankes nõutuga, on hankija hinnangul oluline, et hanketingimusi tuleb tõlgendada ka koosmõjus (tervikuna). Pakkija ise on kinnitanud oma näidispakkumuses, et tema pakutava seadmega ei ole võimalik teostada Windows OS'i haldust, kuna seade ei toeta seda. Asjaolu tuleneb otseselt protsessori tegevusest. Kokkuvõtlikult, hankijal ei ole võimalik vaidlustaja pakutud seadmega teha seda, mida tal vaja on. Ei ole vähemolulisem, et selline nõue hankedokumentides kehtestatud on ning pakkuja ise on kinnitanud, et tema

seadmega ei saa seda nõuet täita.

Pilt 1. Väljavõte pakkumusest (Lisa 7 – Rackitava serveri näidispakkumuse vastavustabel)

Hankija hinnangul on asjaolu, et teised hankes osalenud pakkujad on vaidlusalust tingimust mõistnud hankijaga sarnaselt ning saanud aru hankija vajadusest, asjakohane.

Lisa 7 - Rackitava serveri näidispakkumuse vastavustabel	
Hankija seatud tingimused	Pakkuja täidetav
Haldusliides millega on võimalik üle ssh ja httpsi hallata serverit: lülitada toidet, presenteerida iso, dvd, hallata graafiliselt windowsi serverit, autentida turvaliselt vastu Microsoft AD-d, pärida üle SNMP või IPMI serveri riistvara olekut. Vajadusel peab litsents komplektis olema	IBM vHMC (halduskonsool), IBM PowerVM (virtualiseerimiskiht), IBM AIX (operatsioonisüsteem); Toite lülitamine (Remote power) on/off HMC või ASMI kaudu; ISO/DVD presenteerimine (mounting) HMC kaudu (Virtual Media Repository, NFS/HTTP); Windows Serveri haldamine graafilise liidese kaudu - Ei kohaldu – IBM Power ei toeta Windows OS; Microsoft AD põhine autentimine - täielik integratsioon Active Directory'iga on võimalik (AIX/Linux); Riistvara monitoring üle SNMP või IPMI: SNMP – toetatud; IPMI – ei ole toetatud, IBM kasutab FSP/HMC-id; Pakkumuses sisalduvad vajalikud tähtajatud litsentsid koos kolmeaastase tootetega.

2. Protsessori arhitektuuri olulisus, samaväärsus ja laiendatavus

Vaidlustaja on leidnud, et hankija väide, mille kohaselt protsessori arhitektuur on protsessori oluline osa, on väär. Protsessori arhitektuur kirjeldab, kuidas protsessori komponendid on omavahel ühendatud ja kuidas protsessori tööd juhitakse. Vaidlustaja väidab, et hankedokumendid ei kehtestanud nõudeid protsessori arhitektuurile.

Protsessor ehk CPU (*Central Processing Unit*) on keskne arvuti komponent, mis täites mälust loetud käske töötleb andmeid ja juhib nii kogu arvuti tööd. Protsessor on ühendatud muu arvutisüsteemiga andme-, aadressi- ja juhtsiini abil. Et protsessor saaks töötada peavad tal minimaalselt olema sisemised andmeregistrid ja juhtregistrid, töötlemisplokk, juhtplokk ja käsustik, mida protsessor tunneb ja mis võimaldab talle käske anda. Protsessori tööd sünkroniseerib väline taktsignaali. Selle signaali järgi toimub käskude lugemine protsessorisse ja nende täitmine. Taktsignaali sagedus määrab ära protsessori töö kiiruse aga see ei ole ainus parameeter protsessori jõudluse hindamiseks. Esimestel 8-bitistel protsessoritel oli taktsagedus ~4 MHz, tänapäevastel protsessoritel ulatub see gigahertsidesse.¹

Seega on hankija väide protsessori arhitektuuri olulisuse kohta tõene. Ka vaidlustaja ise on kinnitanud, et protsessori arhitektuurist sõltub, kuidas protsessori tööd juhitakse. Kui protsessori arhitektuurist lähtuv protsessori juhtimine ei ole protsessori oluline osa, siis mis üldse on.

Hankija on nõus, et *expressis verbis* kehtestatud nõudeid peale „lülitada toidet, presenteerida iso, dvd, hallata graafiliselt Windowsi serverit, autentida turvaliselt vastu Microsoft AD-d, pärida üle SNMP või IPMI serveri riistvara olekut. Vajadusel peab litsents komplektis olema“ ja „1x protsessor Intel Xeon E-2436 (või sellega samaväärne)“ kehtestatud ei ole. Samas ei saa hankija üle ega ümber vajadusest, et protsessor oleks Intel Xeon E-2436 või sellega samaväärne ehk suudaks toimida samamoodi nagu viidatud protsessor. Selleks, et protsessor toimiks samamoodi nagu viidatud protsessor, on vajalik, et tal oleks ka samaväärne arhitektuur (protsessori juhtimine ja töömetoodika oleks samaväärne, st suudaks täita samu ülesandeid). Samuti peab suutma pakutav seade täita esimese tingimusena viidatud ülesandeid. Kui protsessor ja selle arhitektuur nende ülesannete täitmist ei toeta, siis ei suuda pakutav seade ka neid ülesandeid täita. Seega on ebaõige vaidlustaja arusaam, mille kohaselt oleks võinud pakkuda mis-iganes seadet millise-iganes protsessori arhitektuuriga, sest just protsessori arhitektuurist sõltub seadme terviklik käideldavus.

Lisaks selgitab vaidlustaja, et serverites kasutatavate protsessorite arhitektuure on erinevaid (CISC ja RISC) ning mõlemal on omad eelised ja puudused. Vaidlustaja arvates ei saa hankija kitsalt ja meelevaldselt määratlada, et ainult CISC arhitektuuriga protsessorid on samaväärsed. Vaidlustaja leiab, et hankija tõlgendus piirab konkurentsi ja on diskrimineeriv, eelistades ühe tootja komponenti ilma objektiivse põhjuseta.

Riigihangete seaduse kohaselt on hankijal õigus määratlada hanke eset lähtuvalt oma vajadustest, pidades

¹ E-õppe materjal. https://eopearhiiv.edu.ee/e-kursused/eucip/haldus/131_protsessori_arhitektuur.html

seejuures silmas riigihangete seaduse aluspõhimõtteid. Hankija ei ole hankinud ühe või ühe tootja konkreetset seadet, vaid on nõudnud, et pakutav seade peab vastama kindlatele tingimustele, sest vastasel juhul ei ühildu see hankija süsteemidega. Rõhutan, et protsessori tüübi määratlus ei ole hankes kitsendav asjaolu, kuivõrd sellel on oluline tähendus seadme sobivuse osas hankija süsteemidesse ning teistesse laialdase levikuga süsteemidesse, mida toodavad paljud erinevad pakkujad. Hankija nõutud protsessori tüüp või sellega samaväärne tüüp on laialdasima levikuga protsessor, mis ühildub hankija teiste süsteemidega (paljude erinevate süsteemidega). Seejuures vaidlustaja pakutud seade ja protsessor kitsendab edaspidi väga oluliselt ühilduvate seadmete ja süsteemide ringi, kusjuures nõuab vaidlustaja seade sedavõrd kitsaid eriteadmisi ja täiendavaid seadmeid/ühilduvusi, mis tähendaks hankija jaoks omakorda olulist lisakulu.

Vaidlustaja rõhutab, et samaväärsuse mõiste ei tähenda identset, vaid funktsionaalsust, mida seade suudab täita. Hankija nõustub selle seisukohaga ja on seda rõhutanud ka oma esialgses seisukohas. Kahjuks aga ei taga vaidlustaja pakutud seade sama funktsionaalsust nagu hankes esitatud näidisprotsessor. Seeläbi ka seade tervikuna ei võimalda sama funktsionaalsust. Samaväärne on seade, mis vastab kõigile esitatud tingimustele, k.a: „Windows Serveri haldamine graafilise liidese kaudu“, mille kohta vaidlustaja on oma pakkumuses märkinud „- Ei kohaldu – IBM Power ei toeta Windows OS'i; Microsoft AD põhine autentimine - täielik integratsioon Active Directory'iga on võimalik (AIX/Linux)“.

Vaidlustaja väidab, et hankija väide, et pakutud server ei ole samaväärselt laiendatav kolmandate osapoolte toodetud komponentidega, on meelevaldne, kuna laiendatavus ei olnud hanketingimustes määratletud.

3. Paralleel automootori samaväärsusest

Vaidlustaja toob näite, et hankija ei saa välistada teatud mootoreid, kui need vastavad miinimumnõuetele, isegi kui neil on erinevad omadused (nt turbo olemasolu, silindrite arv).

Hankija tänab vaidlustajat täiendavas seisukohas esitatud illustratsiooni eest, kuid hankija peab vajalikuks selgitada, et näites oli toodud üks mudel ja küsitud sellist mudelit. Paralleelina haldusliidese („*Windows Serveri haldamine graafilise liidese kaudu*“) osas võib näitena tuua, et hankija kehtestas nõude, et peab saama diisel kütust tankida. Vaidlustaja pakutud mootor aga töötab teisel küttel ning pakkumuses lisati selle nõude juurde märkus, et see ei kohaldu.

Vaidlusaluses hankes ei hangita seadet sellepärast, et see on „äge vilkuvate tuledega vuhisev kast“, vaid konkreetsete ülesannete lahendamiseks. Hangitavate serverite RITile vajalikud ülesanded on lahendatavad laiatarbe tarkvara abil, mis on auto kontekstis võrreldav ülesandega transportida inimesi ühest punktis teise. Selleks, et auto saaks tavaliselt osaleda ja inimeste transportimise ülesannet täita peab autojuht vastama teatud oskuste standardile, tundma liikluseadust ja omama juhiluba.

Seadmeid aga juhiks tarkvara, mis peab samamoodi vastama teatud standartidele – tarkvaras olevad binaarkoodis käsud peavad olema arusaadavad protsessorile, kui need seda ei ole siis protsessor ei ole võimeline talle programmiga pandud ülesandeid täitma. Seejuures ei oma tähtsust, et ka neil teistel kõikvõimalikel transpordivahenditel on autodega sarnaseid parameetreid: istekohtade arv, mootori võimsus, mootori tüüp, kütuse tüüp ja kohati sarnased gabariidid.

4. Seisukoht taotlusele vaidlustusmenetluse kulude hüvitamiseks

Vaidlustaja taotleb vaidlustusmenetluse kulude hüvitamist summas 2880 eurot, mis hõlmab riigilõivu ja lepingulise esindaja tasu.

Kuivõrd hankija palub Riigihangete vaidlustuskomisjonil jätta kaebus rahuldamata, siis palub hankija ka vaidlustaja taotluse menetluskulude väljamõistmiseks jätta rahuldamata. Alternatiivselt palub hankija vaidlustuse rahuldamise korral vähendada väljamõistetavate kulude hulka, arvestades, et tegemist ei ole olnud suuremahulise vaidlusega, vaidlustaja esindaja pole kogunud tõendeid ega teinud muid toiminguid vaidlustusmenetluse käigus, mis põhjendaksid kaheksat tundi õigusabikulusi.

Kokkuvõtvalt leiab hankija, et vaidlustus tuleks jätta rahuldamata ning vaidlustajal tuleb endal kanda vaidlustusmenetluse kulud. Vaidlustuses avaldatu peegeldab vaidlustaja ebaõiget tõlgendust hanke alustingimustest, mille vaidlustamise aeg on lõppenud juba enne vaidlustuse esitamist. Vaidlustaja seisukohad keskenduvad peamiselt hankedokumentide tingimuste ebaõigele tõlgendamisele ning protsessori

arhitektuuri kui kogu seadme juhtimiskeskuse osatähtsuse pisendamisele. Vaidlustaja on meelevaldselt pidanud lubatavaks, et hankija poolt sätestatud hanke eseme tingimus tema pakkumuse puhul ei kohaldu.

Eeltoodust tulenevalt, palun Riigi Info- ja Kommunikatsiooni Keskuse nimel Riigihangete vaidlustuskomisjonil:

- 1) Jätta Mosaic OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2) Jätta Mosaic OÜ taotlus menetluskulude hüvitamiseks rahuldamata. Alternatiivselt, vaidlustuse rahuldamise korral, palun vähendada väljamõistetava hüvitise suurust.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Fredy Bogomolov
jurist